

ЗАМАН

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Послание

Россейни Президенти кыралны алгъа элтирик программалы документни туура этгенди

Владимир Путин орта кюн Федерал Жыйылыгъа кезиулю Посланиясы бла сёлешгенди. Ол Россейни шёндюгю болумуна багъа берилген эмда келир заманыны айныу жолу белгиленген программалы документни туура этгенди. Бу жолгъу документни энчилиги – анда тыш политикагъа бир заманда да болмагъанча аз жер бёлонгенди. Кремльни Георгиевский залында Президентге мингден аслам адам

тынгылагъанды. Аланы араларында кырал күүлукъчула, политикле, бизнесменле да болгъандыла. Алагъа айланып, Владимир Путин кыралыбызда жашаган хар адамгъа да къатылган халланы юслеринден айтханды. Ол санда медицинаны, билим бериуню, ипотеканы, социал жумушланы, налогланы бла экологияны. Сёзюн а жамауат-политика болумгъа багъа бериуден башлагъанды. Россейни политика системасын айнытханы, конкуренцияны бла ачыкълыкны ючлендириуню жолу тюрленмезлигин айтханды.

Тёреде болгъаныча, Президентни Посланиясыны иги кесеги социал сферагъа-билим бериуге, саулукъ сакълаугъа, демографияны игилендириуге, аналгъа бла сабийлеге болушуугъа жораланганды. Кыралны бек уллу байлыгы аны халкъы болгъанын чертгенди, битеу политикасы-

ны магъанасы да ма аны сакълауду, дегенди. Правительствогъа келир жыл майда Россей Федерацияны экономикасыны ёсюу атламларын 2020 жылгъа битеу дуняда болгъандан эсе уллу ёлчемлеге жетдирирге боллукъ мадарланы планын жарашдырырга буюрулгъанды. Битеудуния экономикада алчы жерлеге чыгъаргъа дегенча баш магъаналы борчну толтурууну уа Президент кыралны ичинде кемчиликни кетериуден башлагъа, ол санда инвестиция ресурсланы кёбейтирге, жангы технологияла сингдирирге, профессионал кадрла хазырларгъа чакъырады.

Министрлени кабинетине дагъыда бюджетни тутхучлу этерге да буюрулгъанды.

ЮСЮПЛАНЫ Галина.

ОЮМ

Жамауатны бирикдириуге, социал сфераны бла экономиканы айнытыуу энци эс бурулгъанды

Къабарты-Малкъарны Башчысы Юрий КОКОВ РФ-ни Президенти Владимир ПУТИНИ Федерал Жыйылыгъа Посланиясыны юсюнден оюмун билдиргенди: «Анда жамауатны бирикдириуге, политика эмда граждан келишиулюкню ючлендириуге, экономиканы айнытыуу, социал сферагъа тутхучулукъ этиуге энци эс бурулгъанды.

Регионлада предпринимательликке себеплик этерге, бизнесге тап онгла кыуаргъа, контроль-надзор органланы кысыулулукъларын азайтырга кереклисини юсюнден айтылгъаны да бек магъаналыды, артыкъда бюгонлюкде.

Коррупциягъа къажу кюрешни юсюнден а Россейни Президенти энци тохтап айтханды. «Казнагъа кьол жетдирген чиновниклени жууаплылыкъдан не уллу күүлукълары, не жууукълукъ, не алгынныгъа сыйлары да къутхараллыкъ тьююлдюле», - деп чертгенди ол.

Владимир Путин дагъыда сюд кесини ахыр оноун чыгъаргъанын, адамны терслерге жарамагъанын да айырып айтханды. Коррупциягъа къажу кюрешде «профессионализм, жууаплылыкъ, эслик артыкъда бек керекдиле. Жаланда ма ол за-

манда хайыр чыгъарыкъды ол кюрешден, жамауат да андан сора ийнаныр бизге, ыразы болур», - деп айтханы да бек тюздю.

«Посланияда саулукъ сакълаугъа, бийик технология медицина болушлукъну кыуаргъа, перинатал арала ачыууна иги кесек жер бёлонеди. Аллай араладан бири Къабарты-Малкъарда быйылны ахырына битерикди. Быллай кюлюю медицина объектни хайырланыргъа бериу бир жылгъа орта эсеп бла 13 минг сабий туугъан республикагъа бек магъаналыды».

КЪМР-ни Башчысыны бла Правительствогъа пресс-службасы.

КОММЕНТАРИЙЛЕ

Жаланда келир жылгъа угъай, узакъ болжалгъа да кыйматлы борчла салынгандыла

Михаил АФАШАГОВ, КЪМР-ни Парламентини Бюджет, налога эмда финансла жаны бла комитетини председатели, «Единая Россия» фракцияны башчысы:

-Россей Федерацияны Президенти Владимир Путин аллындан окъуна айтханды Посланияда социал политикагъа бла кыралда экономика проблемаладан къутулууну амалларына баш магъана бериллигин. Озгъан айыру кампания граждан келишиулюкге жетишгенибизни, халкъ кесини сайлауун этгенин – аны асламысы «Единая Россия» партия жанлы болгъанын- кёргозгенин чертгенди кырал башчы. Аны бла бирге ол законла чыгъарыучу власть кесини даражасын бийикде тутаргъа, айыруланы аллында жамауатха берген сезюне кертичи болургъа кереклисин айырып айтханды.

Адамлагъа сакъ болууну, алагъа тынгылай билиуню, оюмларгъа, аны ачык айтыргъа чек салмауну да Президент магъаналыгъа санагъанды. Күүлукъчула, кабинетледе олтуруп турмай, адамлагъа чыгъаргъа, ала бла ачык сёлеширге керекдиле, дегенди. Белгиленген планла къалай толтурулгъанларыны юслеринден хапарлай, докладчы жетишилени, кемчиликлени туура этгенди, шарт юлголе, тарихле да келтирип. Баш жетишилмеге Президент инфляцияны азайтырга къолдан келгенин айтханды. 2017 жылда ол 4 процентге жетерге боллукъду. Алай бла уа кыралны экономика болумун игилендирирге онг чыгъарыкъды. Кыйын проблемалагъа уа ол инвестиция иш кырысуз болгъанын, ресурсла жетишмегенлерин, кадрла политика тийишли-

сича бардырылмагъанын санагъанды.

Президент экономиканы жангыча кыуару андан ары баргъанын, болгъан бёлюмле жангырылгъанларын, башчалары шёндюгю заманнга келишгенлери эмда халкъла аралы рынокда конкуренциягъа чыдагъанлары - кыуаралгъанларын да белгилегенди. Кыралгъа тутхучлу бюджет бла финансла керекдиле, бара-баргъан заманда уа Россей Федерацияны налог эмда бюджет законодательствосуна тюрлениуле кийирмей боллукъ тьююлдю. Ол жасакъ системада ачыкълык болур ючюн керекди. Бюджет политика уа гичче эмда орталыкъ предпринимательлик бла кюрешген субъектлеге налог льготала беру дегенча жумуш тынгалы толтурулур ючюн жууаплы болургъа борчлуду.

Тыш политиканы юсюнден айта, Россей Федерацияны Башчысы кыралыбыз киши бла демлеширге сыймегенин чертгенди. Бизге шүёхла керекдиле. Алай кесибизни сейирлерибизни къаты кырууларыкъбыз, келир заманыбызны оноун кесибиз этерикбиз, тышандан кишини къатышыуу болмай, дегенди.

Борис ПАШТОВ, КЪМР-ни Парламентини Куйлурга, граждан обществоуну институтларын айнытыуу эмда СМИ жаны бла комитетини председатели, «КПРФ» фракцияны башчысы:

-Докладда хар нени юсюнден да тынгалы айтылгъанды, бизни алгъа элтирик, жамауатны бирикдирик, экономиканы айнытырыкъ, коррупциягъа къажу кюрешни кыйматлы этерик борчла

салынгандыла. Мен эки затны белгилерге сюеме.

Биринчиси, бу жолгъу Посланияны энчилиги недеди десегиз, мен акъыл этгенден, тыш политикагъа аз эс бурулгъанды, кыралны ичинде болумгъа баш магъана берилгенди. Президент кыралны айнытыуну стратегия жолларыны юсюнден кесини оюмларын туура этгенди.

Экинчиси, 1917 жылда болгъан Октябрь революцияны 100-жыллыгыны аллында Владимир Путини ол социал магъаналы ишни, аны дерслерини юслеринден да сагъыш этерге, аны эсеплерине багъа берирге чакъыргъаны бек магъаналыды. «Ол бизни барыбызны да бир тарыхыбызды, аны себепли анга хурмет этерге керекбиз», - дегенди Президент. Аны: «Келир заманыбыз хар бирибизге, битеу граждандлагъа да кёре боллукъду», - дегенин артыкъда бек жаратханма.

Светлана АЗИКОВА, КЪМР-ни Парламентини Билим беруу, илму эмда жаш тёлю политика жаны бла комитетини председатели, «Справедливая Россия» фракцияны башчысы:

- Жыл сайын этиучю Посланиясында Владимир Путин кыралыбызгъа артыкъда магъаналы ишлени белгилегенди. Адамларыбызны жашауларын игилендирирге боллукъ амалланы бла борчланы туура этгенди. Экономикагъа, социал жумушлагъа, ич политикагъа энци эс бургъанды. Тыш политикагъа да ол кыралны ичинде хал бла тенгешдирип алай багъа бергенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

БИЛДИРИУ

Приёмга алынуу битеуроссий кюнү төртюнчү кере бардырылады

РФ-ни Президентини буйругу бла 2013 жылда 12 декабрьден башлап Россей Федерацияны Конституциясыны юсюнде Россей Федерацияны Президентини Москвада Приёмныйинде, аны федерал округлада бла РФ-ни субъектлерини административ араларында приёмныйлеринде (андан ары Россей Федерацияны Президентини приёмныйлеринде деп жазылып кыаллыкды), толту-

руучу властын федерал органларында бла жер-жерли органларында, федерал кырал органлада бла жер-жерлени кырал органларында, Россей Федерацияны субъектлерини толтуруучу кырал власть органларында (андан ары кырал органла деп жазылып кыаллыкды), жер-жерли самоуправленини органларында жер-жерли за-матла 12:00 сагаттан 20:00 сагатта дери гражданы

приёмга алынуу битеуроссий кюнү бардырылады.

Ол кюн кырал органланы неда жер-жерли самоуправленини органларыны келечилери келгенлени приёмга алады эмда келгенлени ыразылыклары бла аны видеоконференция, видео, аудио байламлыканы неда башха амаланы юслери бла тарыгууларын бла тилеклерин тийишли органланы кыулукчуларына билдирч

этедиле. Приёмга келгенле кезиу-кезиу киредиле, аланы инсанлыкларына шагатлык этген документлери (паспортлары) болурга керекди.

Быйыл 12 декабрьде гражданы приёмга алыу Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны бла Правительствосуну приёмныйлеринде бардырылыкды. Аны адреси былайды: **Нальчик ш., Ленин пр., 27.** Приёмну Къабарты-Малкъар Республиканы

Башчысыны Администрациясыны бла Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну келечилери бардырылыкды.

Къабарты-Малкъар Республиканы министрволярында бла ведомстволарында эмда жер-жерли самоуправленини органларында гражданы приёмга алынуу битеудуния кюнү бардырыну юсюнден шартла ол органланы интернет-сайтарына салыныпдыла.

Жаланда келир жылга угъай, узакъ болжалга да кыйматлы борчла салыннгандыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Президент кыралны мурдору миллетни бирлиги болганын бек тюз айтханды, сора росейлилеге биогюлюкде бек багъалы патриот ниетлени төгере-клеринде бириккенлери ючюн жюрек ыразылыгын билдиргенди.

Докладда билим бериуге бла илмуга, ёсюп келген тёлнюю юйретиуге уллу эс бурулганын мен артыкда бек жаратхана. Владимир Владимирович академик Лихачёвну: «Окзутуу эмда адеп-кылыкка юйретиу - билим бериуну эки баш магъаналы борчларыды», - деген сёзлерин бошдан эсертмегенди. Кеси да сабийле кыйналмай, бир затдан керекли болмай окзурга керекдиле, аны ючюн а, экинчи сменлени аз-аздан кзурута барырга тийишлиди, деп чертгенди.

Арт жыллада демография болум игиленгени себелли битеулу билим берген организацияланы ишлерин жангыча кзурауну магъанасы уллуду. Президент айтханга кёре, келир жыл алада жангы жерле ачыуга, школлага ремонт этиуге, жангыларын ишлеуге федерал бюджетден иги кесек ахча бёлюнюрюкдө.

Аны бла бирге уа устазланы усталыкларын кётюрю, школада ишлерге жаш профессионал специалисте хазырау жаны бла да кшоакъ мадарла этмей жарарык туюлду деп, кырал башчы билим бериуде иги сагыш этмей, сюзмей, сынаула бардырыну терсге санаганды. Фахмулу сабийлеге энци эс бурурга чакырганды. Ма аладыла Россейни жетишимлеге келтирликле, дегенди.

Валерий ГРИНЕВИЧ, КъМР-ни Парламентини Кзурулуш, ЖКХ эмда теплоэнергетика комплекс жаны бла комитетини председатели, «ЛДПР» фракцияны башчысы:

-Президент Россейни кесини энци айнуу жолу болганын айырып айтханды, аны бла бирге уа байламлыккага хазырбыз, дегенди. Шёндюю халкыла аралы болумну эсге алсакъ, ма ол сёзлени эшитген бютюн хычыуун эди. Кырал башчы аскерчилерибизге ыспас этгенди, ала кзулуукларын бет жарыкылы бардыргъанларын, адам улуну уллу палахладан кзуруларга себеплик этгенлерин чертип.

Санитар авиацияны, финанс-кредит системаны, волонтерлукну айнытырга белгиленди. 2016 жылдан башлап 2019 жылга дери 187 минг жангы школ жер ачарга мурат этиледи. Ала уа, эсигизде эсе, жыйырма жылны ичинде кыралны кыолайы жетмей, унутулган халга жетген сфераладыла. Иги жанына тюрлениуле макроэкономика, финансла эмда политика хал артык доюн болмагъан кезиуде этилгенлерин эсгертирге сюеме.

Сафарби ШХАГАПСОВ, КъМР-ни Парламентини Аграр политика, экология, табийгатны хайырлануу эмда жер бла байламлы халла жаны бла комитетини председателини орунбасары, «Зелёные» фракцияны башчысы:

- РФ-ни Президентини Посланияда шарт борчла салганды: экономиканы айнытыу, финансла,

кредитле, налогла, социал жумушла, ич эмда тыш политика жаны бла да. Мен аладан эксин белгилерге сюеме. Биринчиси табийгатны хайырлануу, аз тюбеген, жер жюзюнде гунч бола баргъан жаныуарланы бла битимлени эмда РФ-ни сейирлик кудуретин сакълауну юсюнденди. Анга эс бурулганы бошдан туюлду. Келир 2017 жыл Россейде Экологияны жылыча белгилендикиди.

Кырал башчысы Россейни уллу жеринде кёп мингле бла жыйылган багуш тёбелени кзурутурга, шахарланы бла эллине таппандыргъа, тазалыкда тутарга кереклисин шарт айтханды. Чиновниклени ол жумушланы жамаут бла бир тилли болуп тамамларга кереклисин эсертгенди.

Экинчиси- РАН-ны илму учрежденияларында бла академиялы институтларында фундаментал тинтулени РФФИ-ни юсю бла бардырырга деп борч салганын тюзге санайма. Ол жаш фахмулу кадрланы илмуга келирлерине себеплик этерикди, тынгылы специалистлени кыралдан кетиулерин да тыярыкды. Андан сора уа илмуу бла техниканы жетишимлерин жашауда бардырырга, производствого синдирирге онг берликди.

Саулай алып айтханда, Послание социал магъаналыды, РФ-ни халкларыны жашау кыолайлыкларын игилендириуге бурулуду.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

ПРИЁМ

Бир-бир тарыгуулары спикер энци контрольга алганды

КъМР-ни Парламентини Председатели **Татьяна Егорова** «Единая Россия» партияны председатели Дмитрий Медведевни регион жамаут приёмныйинде республикада жашаган бир къауум адам бла тюбешгенди эмда аланы тарыгууларына бла тилеклерине тынгылаганды. Ала уа кёп тюрлю эдиле, алай ЖКХ бла байламлы соруула асламыракъ эдиле. Келгенлени кёп фатарлы юйлеге тынгылы ремонт этиу, коммунал тёлеуле, уллу юйледе жашаганла барысы да хайырланган ырыскы ючюн суралган хакъ да тынгысыз этдиргенди.

Уллу Ата журт урушну ветераныны атын ёмюрлюк этерге болушуу, жаш юйюрню жашар жер бла жалчытуу дегенча тилекле да бар эдиле. Бир-бир жумушла алайда окзуну тамамлангандыла, алай терен тинтиуну излегенле да бар эдиле. Аланы Татьяна Егорова энци контрольга алганды. Ол кюн Парламентини Председателине кырысулары бла келгенле бири да журту кетмегенди. Аны бла да кыалмай, юридический жаны

бла да кёп сорууларына жууапла тапхандыла.

Эсигизге салайыкъ, «Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатыны статусуну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законна эмда Къабарты-Малкъар Республиканы

Парламентини Регламентине тийишлиликде бешинчи чакырылынуу депутатылары айырычула бла дайым да тюбешедиле эмда жарысулары бла келген адамланы приёмга аладыла.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

ФОРУМ

Мусукланы Алий Тырнауузда вольфрам-молибден чыкыган жерни жангыртынуу юсюнден сёлешкенди

Пятигорскда «Российский Кавказ – 2016» халкыла аралы төртюнчю политология форум бардырылганды. Аны Миллетлени ишлери жаны бла федерал агентство бла РФ-ни Шимал Кавказны ишлери жаны бла министрствосу кзурагандыла. Форумну ишине Къабарты-Малкъардан делегация да кыатышханды.

Пленар жыйылыуда КъМР-ни Правительствосуну Председатели **Мусукланы Алий** «Северный Кавказ: приоритеты социально-экономического развития» деген докладын окзуганды. Анда сёз СКФО-ну айнууу бла байламлы баш магъананы тутхан проектлендирини – Тырнауузда вольфрам-молибден чыкыган жерни жангыртынуу юсюнден барганды. Бусагъатда Къабарты-Малкъардан бир нечча предприятие бла Север Осетия-Аланияда бир завод кирлик производствону юлгюсю жарашдырылыпды. Бу проектни жашауда бардырылууну хайырындан минген артык ишчи жер кзураллыкды.

Форум «Укрепление единства российской нации и этнокультурное развитие народов России» деген федерал целевой программаны эмда 2025 жылга дери Россей Федерацияны миллетле жаны бла кырал политика стратегиясыны жашауга кийирлиулерини чеклеринде кзураганды. Аны баш магъанасы росейли Кавказны тийресинде битеуроссий гражданы бирчалыккы кзурау жаны бла магъаналы рекомендацяланы жарашдырыуду.

КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан.

Багъа бичиу

Геккиланы Заур - Европа Советни Парламент ассамблеясыны депутат келечилерини къауумунда

РФ-ни Кырал Думасыны совети Европалы советни Парламент ассамблеясына (ПАСЕ) депутат делегациясыны къауумун къабыл кёргенди. Аны Халкъла аралы комитетини башчысы Леонид Слуцкий билдиргенне кёре, ары «Единая

Россия» партиядан 14, КПРФ-ден -3, ЛДПР-ден -3, «Справедливая Россия» партиядан -2 депутат киргенди.

Геккиланы Заур ПАСЕ-ге кирген кыралланы баш политика партиаларыны сейирлерин кёруларыкъды эмда шёндюгю

дунияны проблемалары, халкъла аралы политика бла байламлы ишлени сюзюуге къатышырыкъды. Жууук заманлада Россей Федерацияны Европалы Советде делегациясыны жыйылуу боллукъду, анда аны башчысы айрыллыкъды.

ЖАМАУАТ ПАЛАТА

Чыгъармачылыкъ союзланы жамауат жашауда магъанасы бютюнда кючлю болургъа тийишлиди

Жамауат палатаны Советини кезиулю жыйылыуунда чыгъармачы союзланы республиканы халкъларыны культураларын сакълау жаны бла ишлерин тинтиуге аслам эс бурулгъанды. Ол къууанчлы жумушдан башланганды: Жамауат палатаны башчысы **Хазратали Бердов** жашау-журт коммунал мюлк сферада ишни игилендириуге уллу къыйын салгъаны ючюн **Заур Кодзиковну** махкемени сыйлы грамотасы бла сауғалагъанды.

Чыгъармачы союзла къаллай иш тамамлагъанларыны юсюнден докладны республиканы культура министрине орунбасары **Къарчаланы Аминат** этгенди. Ол белгилегенича, регионну жашауунда ала уллу магъананы тутадыла. Бизде бюгюнлюкде Жазычуланы, Журналистлени, Кинематографистлени, Театрда ишлегенлени, Архитекторланы, Композиторланы союзлары, Культура фонд, Тарых эм маданият эсертмелени сакълау жаны бла битеурроссей обществону бёлюмлери бардыла.

Миллет маданиятланы сакълар, халкъла аралы культура байламлыкъланы кючлендирир, айтхылык ишле чыгъарыр муратда ведомство ала бла бирге дайым ишлейди, акцияла, проектле бардырады. Былтыр биригиулеге себеплик этерге 5 миллион 88 минг сом бёлюнгенди, КъМР-ни Башчысыны «Культурада эм искусствода кырал стипендияланы юслеринден» оюуну толтуруу чеклеринде къошакъ ахча тёленеми, дегенди докладчы.

Аминат Хадисовна хар союзуны ишине юсюнден энчи билдиргенди. Алай бла Россейни халкъ артисти Борис

Темирканов башчылык этген «Россейни композиторларыны союзу» регион бёлюмю академия музыканы айнытуу бла кюрешеди, халкъны къабарты-малкъар, россейли эм тыш кыраллы композиторланы чыгъармачылыкълары бла шагъырейлендириди, республиканы районларында бла шахарларында концертле береди. Министерство ала бла бирге жыл сайын классика музыканы Юрий Темиркановну атын жюрютген халкъла аралы фестивалын бардырады.

Жазычуланы союзу бла ведомство адабият хазнабызны сакъларча аслам иш толтургъанды, очеркле, статьяла басмалангандыла, телевиденияда беруиле чыкыгъандыла, миллет тилдеде жазылгъан чыгъармала орус эм башха тилгеге кёчюрюлгенди. «Россейни халкъларыны шёндюгюлю поэзияларыны антологиясы», «Россейни миллетлерини шёндюгюлю прозаларыны антологиясы» дегенча

уллу проектлери тамамлангандыла, жаш авторланы китаплары басмалангандыла.

Художниклени союзу тыш регионла бла байламлыкъла жюрютюуге уллу эс бурады, алада кёрмючле кыраиды. Сёз ючюн, Майкопну бла Волгоградны музейлеринде бизни художниклени суратлары салынгандыла. Театрда ишлегенлени союзу тамамлагъан магъаналы ишледен бирине «Южная сцена» фестивалыны санаргъа боллукъду, театрны кюнюне жоралап байрам мероприятияланы, жаш артистлени араларында «Жаш Фрахмула» деген конкурсну кыраиды. Архитекторланы союзу «Къабарты-Малкъарны архитектурасы – төреле эм жангычылыкъла» деген социальный проектине патриот сезимлени кючлендириуде, маданият объектлени, гражданд келишиулюкно сакълауда магъанасы уллуду.

Ахыры 4-чю бетдеди.

Кенгеш

Тазалыкъны къайгъысын кёре

Черек районну администрациясыны башчысы **Муртазаланы Борис** муниципалитетде эллени администрацияларыны эмда управленяланы таматалары бла кенгеш бардыргъанды. Аны баш темасы тийрелени кир-кипчикден тазалау болгъанды.

Район администрацияны специалисти **Анахананы Далхат** кир-кипчик эркинликсиз тегюлюп тургъан жерлени тазалау иш не халда болгъаны бла шагъырейлендиргенди, суратла бла отчёт да кёргюзгенди. Бабугентни башчысын Чирик кёллени тийресине бютюнда сакъ болургъа чакъыргъанды Муртаз улу.

Башха ишлени санында Бабугентде орамланы кече чыракъла бла жарыкъ этиу мадарлагъа да эс бурулгъанды. Къара-Сууда да бу жылны ахырына дери ол иш тамам этиликди деп айтылгъанды. Дагы анда эмда Герпегежде суу быргыыланы бир кесеги жангыртылп бошалгъаны да белгиленгенди.

Ызы бла Огъары Малкъарны, Жемталаны, Бабугентни, Къашхатану эмда Аушигерни башчыларына бу муниципалитетте бийылгы кюз арты-кыш кезиуде жылуу беруге хазыр болгъанларына шагъат этген паспортла берилгенди. Районда жамауат кюркюууслукъну жалчытуу жаны бла болумну юсюнден а полицияны башчысыны орунбасары Арсен Молов билдиргенди.

Бизни корр.

Акция

Алтмыш саусузгъа къарагъандыла

Озгъан ыйыкъда, Неврологну битеудуны кюнюне жораланып, Нальчикде «Удар можно предотвратить» деген чакъырым бла акция бардырылгъанды. Аны чеклеринде кыан тамырлагъа бакъгъан республикалы араны эм КъМКЪ-ну медицина факультетини неврология кафедрасыны келечилери юч сагъатны ичинде алтмыш адамгъа къарагъандыла.

Ол кюн жарсыулары болгъанлагъа консультацияны белгили специалистле профессор Лариса Тлашкова, КъМР-ни Саулукъ сакълау министрствосуну баш неврологу Индира Далелова, Къан тамырлагъа бакъгъан ре-

спубликалы арада неврология бёлюмю таматасы, медицина илмуланы кандидаты Вера Шомахова бардыргъандыла.

Къан тамырлагъа бакъгъан араны таматасы Заур Кожаев билдиргенича, акцияны чеклеринде толуракъ тинтирча онеки адам УЗИ-ни ётерге ашырылгъандыла. «Аладан экеуленде кыан тамырларында тюрлю-тюрлю кемчиликле ачыкълангандыла. Бизни клиникада алай саусулагъа операцияланы жетишимли бардырабыз. Аланы да кесибизде багъылыргъа чакъыргъанбыз», - дегенди ол.

МАГОМЕТЛАНЫ С.

Къурулуш

Мектеплени санына къошулукъду

Нарткъалада Къабарты орамда жангы школну къурулушун башлагъандыла. Анда 825 сабий билим алырча онгла кыуруллыкъдыла. Шёндю техниканы да хайырланып, жерни кызып, мекямны мурдорун хазырлайдыла. Бу ишни толусунай жаз бышына бошар умутлудула.

Проектде белгиленгенича, мектепни беш корпусу боллукъду. Мында Нальчикни отуз экинчи школуну проекти хайырланылгъанды, алай анга бир талай торлеениуле да кийирилгенди.

Былайдан узақ болмай эски окъуу юй барды. Ол урушка дери ишленгенди. Бюгюнлюкде ол тозурап болгъаныны сылтаундан аны кетериге оную этилгенди. Анда жаланда бир корпусу къаллыкъды. Жангы школ кепир жылны ахырында хайырланыргъа берилликди.

БАЙСЫЛАНЫ Марзият.

Чыггармачылык союзланы жамауат жашауда магъанасы бютюнда кючлю болургъа тийишлиди

Ахыры. Аллы 3-чю бетдеди.

Кинематографистлерибиз «Россеили кинону жылын» бардырыу бла байламлы кеп ишлегендиле, союзгъа киргенлени фильмлерин кергюзтендиле, районлада адамла бла тубешиуле кырагандыла. Тарых эм маданият эсгертемелени сакълау общество кесини иши бла жамауатны маданият, тарых хазнабызгъа жууаплы болургъа келлендиреди. Обществу 50-жыллыгына жораланып «Памятники - целители людских ран» деген уллу сурат кермюч болганды.

Культура фонд да энчи жерни алады, миллет маданият аралагъа себеплик этеди, миллет байрамланы конлерине атап, заууклу мероприятия бардырады, жыл сайын илму-практика конференцияны етдюредди. Алай бла ала барысы да республиканы жашауу бай, сейир да болурча, айтхылык ниет хазнабыз жаш телюлеге сакълангыра кюрешедиле, дегенди ол.

Доклад бла байламлы палатаны башчысыны орунбасары Людмила Федченко бу союзланы ишлеринде къаллай чурумла, проблемала болгъанларын билдире суйгенди. Аны бла байламлы Кырчацаланы Аминат жарсыула асламысында финансирование жетишмегени бла байламлы болгъанын айтханды. Палатаны башчысыны орунбасары Аталаны Жамал да, союзла уллу эстетика, юйретуу жаны бла магъаналы иш тамамлагъанларын белгилей, алагъа къаллай себеплик этилгенин соргъанды. Анга жууап бере, Аминат Хадисовна законна кере алагъа

деп бюджетден ахча алгъадача бълюмгенин, министерство алагъа болушур муратда конкурсла кырап, субсидияла бергенин билдиргенди. Андан тышынды, союзланы членлерине стипендияла да теленедиле, айырмалы болгъанла премияла бла саугъаланадыла.

Палатаны маданият эмда асламлы информация органла жаны бла комиссиясыны башчысы Владимир Вороков чыггармачылык союзла, культура аралача, ахшы идеологияны бардырыуда уллу кюч болгъанларын чертгенди.

Кеслерини оюмларын чыггармачылык биригулени башчылары да билдиргендиле. Театрны ишчилерини союзуна жер-жерли бълюмюню башчысы Майя Фирова аланы организацияланы Север Кавказда эм игие саналгъанын белгилегенди. Ала ишлеринде аслам эс фахмулу жаш адамлагъа болушуугъа бурдадыла.

«Жарсыугъа, аланы мында тыйган кыйынды. Билим алып, бир-эки жыл ишлегенлеринден сора иш хакълары аз болгъанын ала тышына кетедиле. Аланы бир кесек келлендирер ючюн, ай сайын къошакъ ахча телейбиз. Сора, айтхылык артистлерибизни атлары унутулуп къалмазча, терели халда эсгеруу ингиле кырайбыз», - дегенди ол.

Художниклени организациясыны таматасы Геннадий Темирканов бюгонлюкде чыггармачылык союзла кыйын болумда болгъанларына, алай анга къарамай ишлерин тынгыла бардырыргъа кюрешгендиле эс бурганды. Культураны юсюнден закон жарашдырылса, халны иги жанына тюрлендирге онг чыггарыкъ эди. Ол союзланы тийишли даражагъа

да кетюрлюк эди. Уллу кермючлени кырагъа кълубуздан келмейди, мастерскойла жетишмейдиле, 90-чы жылладан башлап жангыз да бир мастерской берилгенди. Бек жарсытхан проблемаладан бири да субсидияла бла байламлыды. Аласыз магъаналы халкъла аралы, кеп башха керкли претлеге къатышалмай кыаллыкбыз, дегенди.

Жазычуланы союзуна председатели Беппайланы Муталип да чыггармачылык союзла жамауат организациялагъа тенг этилгенлери алагъа кеп заран келтиргенине шагъатлык этгенди. Тыш республикалада, сёз ючюн, Дагъыстанда, Чеченде, биригулени юслеринден законла къабыл керюлгендиле, бизде бу сынамны хайырлансакъ иги боллукъ эди, дегенди. Ол да ахча жетишмегенин юсюнден айтханды, Аны хатасындан жазычула

тыш жерледе бардырылган мероприятиялагъа къатышалмайдыла. Чыггармачылык союзла болмасала, кеп да бармай биз миллет-маданият энчиликлерибизни тас этерикбиз, деп белгилегенди ол.

Тинтиуледен сора айтылган тюзетиулени эсге алып, жыйылганла оноулары проектин къабыл кергендиле.

Ызы бла Людмила Федченко «Къабарты-Малкъар Республиканы жер-жерли власть органларында 2016 жылда эм иги жамауат совет» деген курсну эсеплерини юсюнден билдиргенди. Ол айтханыча, бу биригуле асламысы кеп магъаналы жумуш тамамлагъандыла, власть органланы ишлерине тири къатышхандыла, халкъ бла байламлыкъла тохташдырыргъа кыйгыргъандыла. Аны ючюн аланы араларында эм игини сайлагъан тынч тюрлюк эди. Болсада кон-

курс комиссия Урунуу, иш бла жалчытуу эмда социальный кыоруулау, Билим беруу, илму эмда жаш телюню ишлери, Жер эм мюлк байламлыкъла жаны бла министерствода советлени айырмалылагъа санагъанды, ала дипломла бла саугъалангандыла.

Кырулуш эм жашау-журт коммунал мюлк, Финансла, Табиғат байлыкъла эмда экология министерствода, Энергетика, тарифле эм жашау журтха надзор этиу, Транспорт эм связь жаны бла кырал комитетледе, ЗАГС-да, Жол мюлк эм Ветеринария управленияда жамауат советле конкурсну призёрлары болгъандыла, алагъа палатаны ыразылык къагытлары берилгенди. Ахырында палатаны ишлери бла байламлы соорулагъа къарганды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия. Суратла авторнуудула.

ПРОИЗВОДСТВО

Тыш къыралладан келген продукция алышындырылады

Быйыл Къабарты- Малкъарда консервалы продукцияны чыгаруу оналты процентге ёсгенди. Аны хайырындан республика бирси регионлагъа да 200 миллион условный банка сатарыкъды, деп билдиреди КъМР-ни Правительствосуну Председателини биринчи орунбасары - эл мюлк министр Сергей Говоров.

Ал тергеулеге кере, быйыл консервала чыгаруучу предприятияла тахта кетгенден бла жемишледен 260 миллион условный банка жарашдырылкъдыла. Битеу Россеиде бу жаны бла керюмдюню тогуз процентин Къабарты-Малкъар кыраиды. Тыш къыраллы продукцияны алышындырыуу бла байламлы республика бирси регионлагъа да, башында айтылгъаныча, эки жюз миллион банка сатаргъа муратлыды.

Орта эсеп бла алып тергегенде, бизде бир жылны ичинде 120 минг тонна тахта кетген хайырланлады. Болсада быйыл битеу тюрлю категория мюлкледен аладан 415 минг тонна жыйылгъанды. Бюгонлюкге 124 минг тоннасы жарашдырылганды, энтта да 170 минг тоннасы уа башха регионлагъа жибериликди.

Келир жыллада тахта кетгелени ан-

дан да аслам ёсдюрюге умут барды. «Ол хыйсап бла бахчалагъа энтта он минг гектар жер къошулуклуду. Бай тирлик алыр ючюн а жангы технологияны хайырларыныкъдыла. Алай бла 2020 жылда республика тыш регионлагъа 350 мингден аслам тонна продукция жибериликди», - дегенди Говоров.

Тыш къыралладан келтирилген

продукцияны алышындырыуу бла байламлы Къабарты- Малкъарны Правительствосуну буйругуу бла тийишли мадарла этиледиле. Бу ишни чеклеринде малчылык, бахчачылык, аш-азыкъ эмда жарашдырыучу бълюмледе инвестициялы проектле тири бардырыладыла.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман.

Таппандырыуу

Экспонатла бузулмазча

Къабарты-Малкъарны Миллет музейини Прохладнада бълюмю жууукъ заманда энчи жерде орналлыкды. Кеп жылланы ичинде анда экспонатлары мардалагъа, жорукълагъа тийишлиликде сакъланыуларын жалчытыр онг болмай турганды.

Тарых магъаналы затланы сакъланыуу бийик даражада болмаса уа, ала бузуладыла. Аны жарсыуун этип, шахар администрацияда болумгъа тынгылы кырап, типографияны мекаммын бу жаны бла хайырланууну тюзге санагъандыла.

Аны музейни излемлерине келишдирирча бир къауум жумуш тамамларгъа тышгенди. Жангыртууну быйылны сентябрь айындан бери бардырадыла, аны кезиуонде ток, суу, жылыу баргъан ызыланы барын да толусунлай алышхандыла. Энди кыоркыуусузлукъ жалчытууу бла байламлы системадыны орнатырыкъдыла. Музейде ишлегенле жумушланы толтуруп, жангы жылгъа дери бери кечерге умутлары барды.

Бизни корр.

Конференция

Көп болмай Шимал Кавказын искусстволаны кырал институтунда Гыттыулары Максимни 100-жыллыгына аталган илму-теория конференция болганды. Ол «Тарых эсергери» деген проектти чеклеринде философия илмулары докторлары, профессорла, Эфендиланы Салихни бла Фуадны болушлуклары бла кыралганды.

Кыуанчлы жыйылыуу институту илму жаны бла проректору Эфендила-

жюреклены жылытханы сөзсюз эди. Эфендиланы Фуад атасы Салих бла бирге хазырлаган «Гыттыулары Максим: «Жашауу поэзиясы» деген докладында белгили назмучуну поэзиясыны магъанасын ачыккылай, эсли адамла анга берген багъагъа юлгюле келтирип, аланы бир кыуумуну жазган кыагытларындан эюжюле окыуганды.

Художник Анатолий Жилон сөзюнде поэт Моттайланы Светлана

Игиликке, жарыкчылыкка эмда адамны бийик сезимлерине махтау берген поэт

ны Фуад ачханды. Ол президиумга олтурургъа КъМР-ни Жазыучуларыны союзуу правленини таматасы Белпайланы Муталипни, Кызыл Байракчы Север флотну ветераны Жантуулары Камалны, Культура министрствону келечиси художник Анатолий Жилонну, жырчы, РФ-ни сыйлы артисти, институту профессору Наталья Гасташеваны, жамауат кыуллукчу Мария Котлярованы, журналист Кыулбайланы Алийни, малкыар жазыучу Гадийланы Ибрагимни, «Горька» газетни баш редактору Зарина Канукованы, сора Максимни жашы Ахматны бла кызы Ларисаны чакырганды.

Ызы бла жыйылганла Шимал Кавказын искусстволарыны кырал институтуну кино эм телевидение, режиссура кафедрасыны преподаватели Ботталаны Мурат салдырган кинога кыарагандыла. Кыабыргыда Кенделени суратлары бири бирин алышындыра турганда, Созайланы Илияс Максимни ол элге жораланган поэмасын окыуганды. Конференция алай ариу башланганы залдагылары бетлерин жарытып,

Максимге бек ахыр романтик дегенин эсге тюшюрюп, аны назмулары керти да ол уллу адамны жюреги жашлай турганын билдиреди, дегенди. «Китап окымайдыла жаш адамла деп жарсып турганбыз алгъаракъда, бусагъатда уа ол жаны тюзеле барады. Быллай жыйылыуула терк-терк бардырылганлары ол алай болмаганын кыргюзтеди», - деп белгилегенди ол.

Белпайланы Муталип а малкыар назмучуну жашау эм чыгармачылык жолундан хапар айтханды, кырккъдан артык кытабы болганын, аны сөзлерине юч жюзден артык жыр жазылганын, аланы белгили артистле жырлаганларында сагыннганды. Оскар Фельцман бла Максимни Москвада уллу концерт залда тюбешгенлерин, аланы араларында кыаллай аламан байламлык болганын да эсге салганды. Сөзюню ахырында кеси анга атаган жюрек жылыуу назмусун да окыуганды.

Аны ызындан трибунага Мария Котлярова чыккыганды. Ол кысыха сөзюнде Максимча уллу адамла не заманда да жамауатны эсиндедиле,

ол уруш этгенди, окыуганды, ниет байлыгын эсдюргенди, революцияны ызындан келген, аны бийик умутлары толугуна ийнанган тюлюденди, ма ол себепден сейир тюйюлдю ол быллай кыанатлы назмула жазганы, дегенди. «Биз бусагъатда кыараган кинода кыргенибизча, Кенделен бек ариу жерди, Тызыл аузуна барган а, аны тасхаларын кырген кесин насыпгыга санарыгы уа сөзсюздю, аллай жерде энтта да кып поэтле эсерле», - деп бошаганды ол сөзюнде. Гасташева Наталья уа поэт бла шуэхлук жюрютгенин, аны жырларын суююп жырлаганын, биргесине кып жердеде болганын, кып зат кыргенин аны ариу юйюрюн, юй бийчесин иги тангыганын айтып, аны ахлуларына саулук-эсенлик, узак эмюр тилегенди.

Кыулбайланы Алий Максимни иш юсюнде кыаллай болганын, аны билимини теренлигини, адамга иги болуучусуну юсюнден да эсгерип, ол заманда да адамны жанына тиерге суюмегенин эсгергенди. Жантуулары Камал а поэтни ол кыуллук этген жерге, Шимал флотка келип, анда аны излеп, табып, кыаллай кыуандырганын юсюнден тынгылы, сейир да хапарлаганды.

Жашы да атасыны юсюнден окыучула билмеген кып зат айтханды ол кюн. Атасы урушка кетгенде, бешайлыккылай кыалып, уруш кыазауаты, кычгюнчюлюк ажашдырып, аны жалаанда оналты жылдан кыргенин эсгерип, анга тансыкчылыктын айта, бир ненча кере кыюу толуп, тынгылаганланы да мудах эте, алагъа ата эм бала суюмекликни, ариу байламлыкны кычюн кыргюзтгенди. Сора заманларын, кыаруларын кыызганмай, аны атасыны намысын

кыре бери келгенлеге ыразылык сөзюн айтханды.

Жыйылыуу кыууанчлы бкльюмюнде Бызынгы элни окыучулары Текаланы Айза, Рахайланы Аминат, Аналаны Камила эм «Свеча» деген литература студияны сабийлери Максимни назмуларын окыугандыла. Ызы бла конференцияга кыатышханла секциялагъа бкльюнюп, ишлерин андан ары бардыргандыла.

Илму ишлери Гыттыулары Максимни 100-жыллыгына аталганла поэтни чыгармачылыктын юсюнден селешгендиле. Канукова Зарина назмучуну поэзиясында жылны кезилери кыалай суратланганын айтып, анга бир ненча юлгю келтиргенди. Мусукаланы Сакинат назмула топонимика байлыккыны магъанасын ачыккылай, поэт жер юсюнде ненча жерде болуп, не кыадар аламан адамга ыразылыктын айтханын белгилегенди. Библиотекачы Махийланы Азиза да ол темага кып жангы юлгю келтирип, тынгылаганланы сейирсиндиргенди.

Апполаны Алимни бла Диананы илму ишлери чыгармаланы тил байлыкларыны юсюнден болганды. Чочайланы Нажаба а назмула урунуну эм шуэхлукчу махтауу энчи белгиле, ол затны эсе келген тюлюге кыаллай уллу магъанасы болганын юсюнден айтхандыла. Быллай аламан поэтни чыгармалары окыу кытаптагы кирмегенлерине жарсыганды, ол затха эс бурурларын тилегенди.

Келгенле белгили малкыар поэтни жашау жолун ачыккылаган «Он жыл, воевал и творил...» деген кытап кыоллу болгандыла. Шимал Кавказын искусстволарыны кырал институтунда быллай жыйылыуула бардыруу тйрели ыз алганына кыууанганла кып эдиле ол кюн. Аланы асламы бу башламчылык ючюн Эфендиланы Фуадха бла аны атасы Салих Ибрагимовичге ыразылыклары кыайтып-кыайтып билдиргендиле.

КЕРТИЛАНЫ Сакинат.
Суратланы **ХОЛАЛАНЫ Марзият** алганды.

Семинар

Элде демография хал нечикди?

Кыабарты-Малкыарны кырал Аграр университетинде «Муниципал районну социал-демография халы: шендюго болум, проблемала, аланы кетериуно жоллары» деген темага семинар бардырылганды. Ол КъМР-ни Правительствосуну «Республикада эллени социал эмда экономика жаны бла кыалай айный баргъанларын хар жыл сайын тинтип турургъа, алагъа себеплик этген

программаланы жарашдырургъа» деген буйругъуна тийшиликти кыралганды. Аны ишине кыауум министрстволаны, ведомстволаны, район администрациялары келечилери кыатышхандыла, деп билдиргендиле вузну пресс-службасындан.

Жыйылыуда республиканы бир-бир районларында социал-демография болум сюзюлгенди. Ары келгенле, университетни алимлерини

рекомендацияларын да эсге алып, элде тургъанланы жашау болумларын игилендириу жаны бла оюмларын билдиргендиле. Муниципалитетлени башчылары да алада болган эм магъаналы проблемаланы туура этгендиле эмда профилыни министрстволаны бла ведомстволаны келечилерине соруула бергендиле.

Быллай тюбешиуле жержерде проблемалы жумуш-

ланы тамамлауда кыыйматлы оноула этерге болушханларын ары кыатышханла бары да белгилегендиле. Жуюук кезиуледе уа аграр бкльюню

айнытыргъа деп берилген субсидияланы хайырларыны уга жораланган тюбешиу боллукду университетде.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Сейирлик шарт

Бурунгу ёмюрде туугъанды

Гусейн Шихамедович Шихамедов 120 жыл толгъанды. Улуу Ата журт урушда аягын кыйыган ветеран, дуния башында Къуранны бек къарт устасы Дагъыстанда Мамедкъала элде жашайды. Ол бурунгу ёмюрде туугъанды, 1896 жылда. Николай Экинчини патчах тахтага олтуртуу да ол жыл болган эди...

Гусейнге онеки жыл толгъанда, ата-анасы аны эл медиресеге окъургъа жибергенди. «Махтанмагъанлай айталлыкъма, жетишимли эдим. Арапча ёз даргин тилимден эсе игирек билеме», - дейди акъсакъл орусча. 1936 жылда юйорню, кулакъа чыгырып, мюклерин да сыйырып

Къыргъызга жибергенди. 1941 жылда уа Гусейн тамата къарындашы бла бирге андан фронтха кетгенди. Экиси да къайтхандыла. Экиси да бутсу. Мамедкъалагъа Шихамедов 50-чи жылланы ахырында кечгенди эм битеу сыйгенлини Къураннга юйретип башлагъанды: «Иймам орунуна болгъанма. Межгит, кертиди, элде жокъ эди. Алай 1994 жылда биз аны, къалай-алай болса да, ишлегенбиз. Халкъ юч кере ахча кыйыгъанды».

Акъсакълны 6 сабийи, 46 туудукъларындан туугъанлары бардыла. Мардагъа, заманнга кёре, хайырлы аш-азыкъны

угъай, аланы санайды ол саулугъуну жашырынына: «Сабийле, туудукъла эм аладан туугъанла – аладыла мени таянчагъым, къуанчым да. Аланы барысын да санап бошаргъа жарым сагъат заман керекди. Билмейме, сабийле болмасала къалай жашарыкъ эдим. Бек магъаналдыла къатынгдагъы адамла».

Дилия АРИФОВА.
«Аргументы и факты».

Ыйыкъларга гараскан

3 декабрьден 10 декабрьге дери

КЪОЧХАР. Сизни даулашлагъа къатышдырыгъа сыйгенлеге шатык угъай дегиз. Жюрек тебинилеригизни бойсуууда тутаргъа кюрешигиз, ансы жарсыула чыгаргъа боллукъдула. Декабрыни ал кюнлери жолоучулукъга ахшыдыла.

ТАНА. Жууукъ заманнга планла этигиз, ала жашауда бардырылыныргъа боллукъдула. Алай бек магъаналы ишлеригизни уа бир аз артаракъга къоюгыз. Болулукъ излегеннге да угъай демезге кюрешигиз.

ЭГИЗЛЕ. Кесигизге эс бурургъа заман жетгенди. Магъаналы ишлени бир жанаркъда къоюп, бир аз сымарлангырыз. Ол а сууукълада апчымазгъа да болушуркъду. Бир бир эгизле уа юйор къуарча адамларына тюберге боллукъдула.

АЙЫРЫЧАБАКЪ. Бу кюнледе женгил ашланы хайырланыргъа кюрешигиз. Юй жумушланы аууарасын да бир аз унутуугъу. Ишигизде жангы болумла чыгарыкъдыла.

АСЛАН. Юйорюгюзге сиз бусагъатда башха замандан эсе бегирек керексиз. Башха ишлеригизни къоюп, алагъа эсигизни бурургъу. Саулуугъузгъа да бу кюнледе сакъ болуугъу.

КЪЫЗ. Солур умутларыгъызыны къоюугъу. Жулдузла бу кезиуде арымагъанлай-талмагъанлай ишлегенлей туругъуз дейдиле. Ыйыкъны ахырында бир аз тынчайсагъыз да хатасы болмаз. Бусагъатда ёнкюч ахча бермеге кюрешигиз, къайтармай къоярла деген къоркъуу барды.

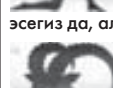
БАЗМАН. Сатыу-алыу этерге ахшы кюнледиле. Хайырлары чыгарыкъ тюбешиуле да боллукъдула. Алай жангы танышларыгъызыны къатыгъызгъа жууукъ ийерден алгъа аны адеплилигине эс бурургъу.

АКЪЫРАП. Бу кюнле сизге бир аз къыйыныракъ боллукъдула, бютюнда бешинчи бла алтынчы декабрь. Проблемаларыгъызыны кесигиз тамаллаяммагъыныгъызыны ангылай эсегиз, жууукъларыгъыздан болулукъ излерге уялмагъыз.

МАРАУЧУ. Зар адамла сизге чырмаула этерге боллукъдула. Аланы ангылап, кенгирекде тутаргъа кюрешигиз. Сабийлеге уллу кёллююк этмегиз. Кесигиз болалмай эсегиз да, аланы башха жууукъларыгъызгъа буюругъуз.

ТЕКЕМЮЙОЗ. Юйорюгюзде даулаш-ла боллукъдула. Аны себепли сабырлыкъ керекди. Ишигизде да сакъ болуугъу, чыгъа баргъан жумушланы терк толтуругъу, арт болжалгъа салмагъанлай.

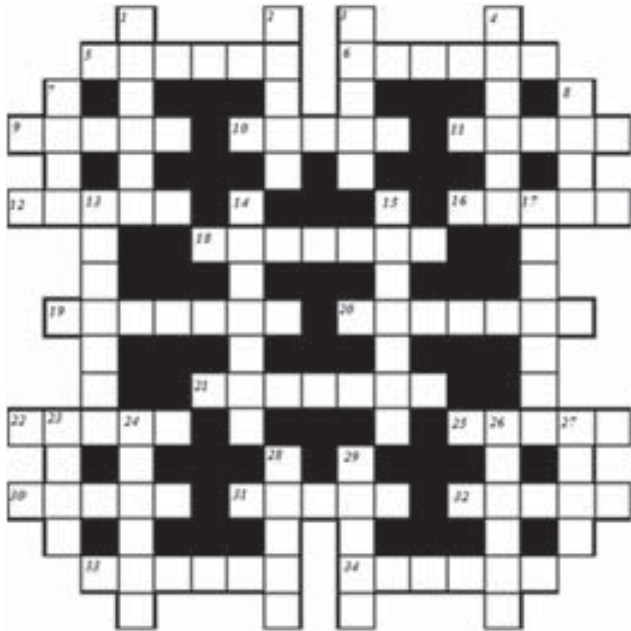

СУУКЪУЙ. Жашауугъузда сейир ишле боллукъдула. Алай хар затны да иги сагъыш этип алай тамамлагъыз. Жюрегигизге угъай, акъылыгъызгъа тынгылагъыз.

ЧАБАКЪЛА. Ишигизни алышындырыргъа сюе эсегиз, заман жетгенди. Бусагъатда хар зат тап боллукъду. Бош заманыгъызда юйде олтурмагъыз, хауагъа чыгып, тири солургъа кюрешигиз.

СЁЗБЕР

ГАЗЕТНИ 224-ЧЮ НОМЕРИНДЕ ЧЫКЪГЪАН СЁЗБЕРНИ ЖУУАПЛАРЫ

ЭНИНЕ: 1. Хумаллак. 6. Бурдум. 7. Ахырат. 9. Автобаза. 11. Турма. 12. Жырна. 13. Айбатыкъ. 20. Сатыучу. 21. Жангылыкъ. 22. Жастыкъ. 23. Ауузлукъ. 24. Планета. 26. Авангард. 30. Бусакъ. 31. Чариш. 32. Озгунлукъ. 33. Урумлу. 34. Тапхыр. 35. Антлылыкъ.

ЁРЕСИНЕ: 2. Уругвай. 3. Абхазлы. 4. Сухуми. 5. Къартыкъ. 8. Булутсузлукъ. 10. Инжилгенлик. 14. Барамта. 15. Лакъырда. 16. Аслан. 17. Учхун. 18. Байла. 19. Акъбаш. 25. Самара. 27. Вазелин. 28. Раубазы. 29. Талгъыр.

ЭНИНЕ: 5. Къылыкъсыз сабий. 6. Тиширыу ат. 9. Гитче чын аякъ. 10. Мында ёсмеген, алай биз сыйноп ашаучу татлы кёгет. 11. Юйно, босагъаны аллы. 12. Урушха кириу. 16. Халкъны къыргъан ауруу. 18. Бизни, малкъарлыланы, аллай байрамыбыз барды. 19. Гошаяхны къарауашы. 20. Гитче сабий. 21. Бир затны туура этиу. 22. Къоруулачу. 25. Къыш кесин аны бла билдиреди. 30. Къуругъан нартох ёзек. 31. Таулада ёмюрлюк бузла. 32. Аякъ алыу. 33. Жаш тууса, таулула анга былай айтхандыла. 34. Къазакъланы таматалары.

ЁРЕСИНЕ: 1. Кюз артында бахчаладан, сабанлада жыябыз аны. 2. Къатынгда тургъан не ахлу адамынг. 3. Шаркъ къыраллада эр кишиле башларына кийген зат. 4. Халкъ къуанчы. 7. Ол уллу юйледе адамланы этаплагъа кётюредди. 8. Сибирьде тауланы атлары. 13. Ётюрюк айтычу адам. 14. Уучу. 15. Гитче бармакъ. 17. Ышанмакълыкъ. 23. Таулуланы эски атлары, бюгюн да бир бирге алай айтып сёлешибиз. 24. Тенгиз къанатлы. 26. Ауузунга сыйынган суу. 27. Жаш. 28. От жагъа. 29. Назму сёлзени жыр этген таушулукъ зат. Сёзберни **МУСУКАЛАНЫ Сакинат** хазырагъанды.

Учредитель: Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бла Правительствосу

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редактору орунбасары)
ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редактору орунбасары)
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретарь)
МОКЪАЛАНЫ Зукура (культура бёлюмю таматасы)
ТИКАЛАНЫ Фатима (жамауат-политика бёлюмю таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА:

Редактору приёмный - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркиндиклерин къоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июнда регистрация этилгенди.

Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532

Газетни басмагъа КъМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла къырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет "Тетраграф" ООО-ну типографиясында басмаланганды.
Нальчик шаар, Ленин атлы проспект, 33

Номерге графикге кёре 19.00 сагъатда къол салынады. 20.00 сагъатда къол салынганда.

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГЪАНЛА:

Холаланы Марзят - дежурный редактор;
Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретары орунбасары;
Зезаланы Лида - (1, 2, 3, 8-чи бетле),
Геляланы Валентина - (4, 5, 6, 7-чи бетле) - корректорла.

Тиражы 2100 экз. Заказ 1823
№1631Багъасы 10 сомду

РЕДАКЦИНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шаар,
Ленин атлы проспект, 5
электронный почтасы:
elbor_50@mail.ru